

Aktionslæring som ramme for koblingen mellem teori og praksis

Af: Kirsten Krogh-Jespersen

De pædagogiske uddannelsers evige udfordring - teori-praksis-koblingen - får med denne bog en kompetent håndsrækning.

PRAKSISFORANKRING AF PÆDAGOGISKE UDDANNELSER

HANS MÅNSSON

Dafolo

Fakta

Titel

Praksisforankring af pædagogiske uddannelser

Forfatter

Hans Månsson

Pris

275

I hvert fald lærerstuderende har til alle tider efterlyst mere praktik i uddannelsen, som oftest begrundet i et ønske om at øve sig så meget som muligt, inden det bliver alvor. Læreruddannere har været mere optaget af praktikken som studieperioder, hvor de studerende bringer de teoretiske indsigter fra uddannelsens fag i med- og modspil med praksis, og hvor praksis leverer problemstillinger og udfordringer til deres fortsatte teoretiske studier.

I "Praksisforankring af pædagogiske uddannelser" udvides perspektivet, så praktik med en aktionslæringsmodel som ramme bidrager til praksisstedets løbende udviklingsproces. Netop dette perspektiv tillægges afgørende betydning for praktikperiodernes kvalificerende bidrag til de studerendes dannelsesproces, hvilket blandt andet henter begrundelser i kritisk teori med Habermas, Honneth og Klafki og i Illeris' kompetenceudviklingsformel: Engagement - praksis - refleksion.

Aktionslæring indebærer i bogens fremstilling, at en gruppe studerende vil udvikle og forandre noget i samarbejde med et praksisstedes medarbejdere. Til forståelse af potentialer og barrierer i forhold til et sådant projekt præsenterer forfatteren indsigter fra implementeringsforskningen, indsigter, som vil fremme de studerendes forudsætninger for at samarbejde konstruktivt med praksisstedet og for at forstå betydningen af mening, medejerskab og medbestemmelse i forandringsprocesser.

I kapitel fire dykker forfatteren ned i udvalgte områder af professionsuddannelserne og i deres samfundsmæssige forankring og funktion for at identificere afsæt for aktionslæringsprojektet. Der peges på forbistringer og kritiske forhold, men først og fremmest på muligheder. I kapitel fem og bogen ud præsenteres den konkrete model, som er udviklet og udfoldet under overskriften ION-modellen.

En ion kan bevæge sig rundt blandt atomer og skabe nye forbindelser og er derfor relevant som samleord for en aktionslæringsmodel, der handler om at skabe bevægelse, en udviklende, forandrende vandring i et praksisfelt, skriver forfatteren. Og så ender alle modellens syv pejlemærker, som bindes sammen af fælles refleksion, på -ion.

Visionen tager afsæt i uddannelsens aktuelle modul. De studerende skal lade sig udfordre af modulets indhold og omsætte det til en personlig og professionel vision for det gode pædagogiske arbejde på praksisstedet. *Destinationen* handler om, hvilken type af praksissted som visionen om den gode praksis skal udfoldes inden for - skole, vuggestue, bosted og så videre.

Organisation handler om det konkrete praksissted, hvor aktionslæringsforløbet skal udfoldes. De studerende undersøger gennem samarbejde med medarbejderne, hvordan det konkrete sted fungerer, og hvordan der kan skabes syntese mellem vision og organisation. *Reorganisation* handler om, hvor i organisationen der aktuelt kan skabes plads og findes resurser, for eksempel i samarbejdet mellem tre 5.-klasser, deres lærere og de studerende.

I pejlemærket *aktion* udformes og gennemføres de helt konkrete handlinger, der sættes i værk med henblik på at udvikle praksis og understøtte de studerendes og medarbejdernes visioner for den gode praksis. Arbejdet bør være præget af ligeværdighed og dynamik i samarbejdet mellem parterne, hvis der skal kunne blive tale om bæredygtig forandring og læring.

Undervejs er der *dokumentation* i form af tekst, billeder, lydoptagelser med mere, og ved afslutningen af forløbet diskuteres, hvordan forløbet har fungeret - kaldet *realisation*. Er der gjort erfaringer, som kan videreføres på praksisstedet? I hvilket omfang er de studerendes vision blevet

virkeliggjort? Har forløbet bidraget til ny professionsviden i med- og modspil med modulets vidensgrundlag?

Alle de syv pejlemærker bindes sammen af de fælles *refleksioner*, hvor alle involverede bidrager, og som kan resultere i eksempelvis justeringer af de forskellige pejlemærker eller i indhentning af ny viden med henblik på at kvalificere aktionen eller meget andet.

Modellen gennemgås grundigt over cirka 50 sider med eksempler fra pædagoguddannelsen, læreruddannelsen og de pædagogiske diplomuddannelser. Jeg betvivler på ingen måde aktionslæringsdidaktikkens bæredygtighed og det potentielle udbytte for de studerende, for uddannelserne og for praksisstedernes medarbejdere, men det er i sig selv en studiesituation at tilegne sig didaktikkens grundforståelser og ION-modellens praksis. Forhåbentlig er der vilje og resurser til dette både på uddannelsesstederne og på praksisstederne.

Vandkunsten 12, 1467 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk